

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЛАЗАР В.Ф., СТАЦУК Н. М., ІВАСИК Г.В., СТАЦУК М. Г. Електронний потенціал вздовж прямолінійної межі контакту навантаженого металу із воденьвмісним середовищем.....	433
ЛАЛАК І. І. Сучасні підходи до регулювання будівельної галузі: зарубіжний досвід.....	435
ЛЕНДЄЛ О.Д., ТУРОК Я.М. Тенденції розвитку сучасної концепції маркетингу....	437
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., УЛМАН Д.В. Впровадження автоматизованих збутових технологій для управління взаємовідносинами з клієнтами.....	440
ЛІБА Н.С., ТОРІНА В.І. Досвід стимулювання розвитку підприємництва країн світу.....	442
МАТВІЙЧУК С.С., УГРИН А. Є. Застосування smart-матеріалів при виготовленні одягу	445
МАТВІЙЧУК С.С., МАТВІЙЧУК А.А. Застосування мобільних додатків у fashion-індустрії.....	446
МАТВІЙЧУК С.С., ЦАП А. Вплив виду членування одягу на сприйняття його форми.....	448
МАТВІЙЧУК С.С., МИГОЛИНЕЦЬ Т. Значення конфекціонування на сучасних швейних підприємствах для формування якості готового швейного виробу.....	449
МИКУЛАНИНЕЦЬ С.І. Застосування PEST, SNW та SWOT-аналізів при розробці стратегії розвитку підприємств.....	450
МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г.Т. Малий бізнес в Україні: бути чи не бути?.....	452
МОРОЗ Д. І., ГОЛОВАЧКО В.М. Контроль і оцінка навчальних досягнень студентів.....	454
НЕСТЕРОВА С.В., КІШ Д.І. Індекс інвестиційної привабливості України.....	456
ОСТАП'ЮК Н.А., РЕСЛЕР М.В. Склад та структура компетенцій в бухгалтерській освіті.....	458
ПАВЛЮХ Б.Б., ГОЛОВАЧКО В.М. Аналіз методів оцінки трудового потенціалу підприємства.....	460
ПАУЛИК А.Я. Негативні фактори та перешкоди, що впливають на конкурентоспроможність економіки регіону.....	463
ПЕТРИЧКО М.М. Особливості структурних процесів в економіці регіонів України.....	464
ПІГОШ В.А. Дистанційна та надомна робота у карантинних умовах: новації в трудових відносинах.....	466
ПІТЮЛИЧ М.І., ГОБЛИК В.В., ЩЕРБАН Т.Д. Сучасні тенденції на ринку праці Закарпатської області.....	469
ПІТЮЛИЧ М.І., ЩЕРБАН Т.Д., ГОБЛИК В.В. Типологія субрегіональних ринків праці Закарпатської області.....	470
ПРОСКУРА В.Ф., ПІРЧАК О.І. Міжнародний трансфер технологій як альтернатива прямих іноземних інвестицій.....	472
РАДІОНОВ В.В., ГОЛОВАЧКО В.М. Особливості оподаткування транспортно-експедиторських компаній.....	475
РАДІОНОВ В.В., ЛІБА Н.С. Документування операцій маркетингової діяльності...	477
РОСОЛА У. В., РОСОЛА О.А. Вплив пандемії на підприємницьку діяльність.....	479
ROSUL R., ІHNATYSHYN M. Determination of the parameters of rheological leather models by the indirect method.....	481
РУСИН І. М., РЕСЛЕР М.В. Суть інвестицій як економічної категорії.....	484
СТЕГНЕЙ М.І., ЛІНТУР І.В. Концепт оцінки ефективності інвестицій в економіці країни.....	485

державного боргу, а також без введення жорстких обмежень на формування державного боргу неможливо серйозно поліпшити імідж України в очах іноземних інвесторів [2].

Література

1. Національна економічна стратегія на період до 2030 року. Затверджено постановою КМ України від 3 березня 2021р. № 179.

2. Максименко Д.В. Формування інвестиційного клімату держави//Сучасний стан та пріоритети модернізації фінансово-економічної системи України: матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (19 листопада 2020 р.). Київ: Алерта, 2020. – с.247-249

УДК 539.620

ЛАЗАР В.Ф.

Мукачівський державний університет

СТАЦУК Н. М.

Технічний коледж національного університету «Львівська політехніка»

ІВАСИК Г.В.

Національний університет «Львівська політехніка»

СТАЦУК М. Г.

Фізико-механічний інститут ім. Г. В. Карпенка НАН України

ЕЛЕКТРОННИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВЗДОВЖ ПРЯМОЛІНІЙНОЇ МЕЖІ КОНТАКТУ НАВАНТАЖЕНОГО МЕТАЛУ ІЗ ВОДЕНЬВМІСНИМ СЕРЕДОВИЩЕМ

Елементи констукцій та деталі машин, як правило, експлуатуються в умовах їх контакту з воденьвмісними поверхнево – активними середовищами. Деформації, що є присутніми в таких елементах конструкцій, інтенсифікують відповідні їм струми корозії локального типу, особливо - в околі різноманітних концентраторів напружень [1,2]. Тому актуальною на даний час є проблема вивчення електрорушійної сили струмів корозії, залежної від концентрації напружень біля поверхонь деталей машин, а також в околі наявних в них заповнених середовищем концентраторів напружень.

Розглянемо задачу про визначення характеристик і параметрів електричного процесу на межі металу та середовища. Металеве тіло перебуває під навантаженням в умовах плоскої деформації. На межі металу –1 і середовища –3 внаслідок взаємодії фаз виникає подвійний електричний шар –2 завширшки h .

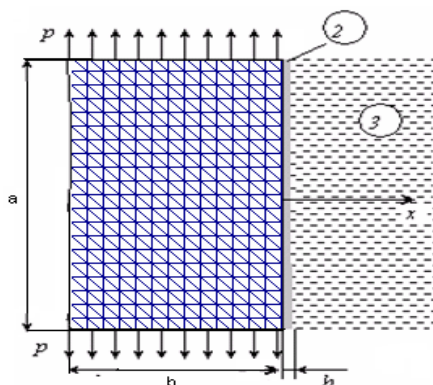

Рис. 1

Рівняння зміни електричного потенціалу у металі [3]

$$\nabla^2 \varphi_m = \chi_m^2 \varphi_m + \beta K \frac{\varepsilon_\sigma}{\varepsilon_0}, \quad \chi_m^2 = \frac{\rho_m C_m}{\varepsilon_0}, \quad (1)$$

де ∇^2 – оператор Лапласа, φ_m – електричний потенціал металу, β – електрострикційний коефіцієнт об'ємного розширення, K – модуль

об'ємного розширення, ε_σ – дилатація (відносне об'ємне розширення) елемента тіла, ε_o – електрична стала для вакууму, ρ_m – усереднена густина металу, C_m – питома теплоємність металу, а

$$\varepsilon_\sigma = \frac{2(1+\nu)}{3K(1+4\nu)}(\sigma_x + \sigma_y). \quad (2)$$

Рівняння зміни електричних потенціалів в подвійному електричному прошарку–2, та середовищі –3 [2]:

$$\nabla^2 \varphi_{mc} = \chi_{mc}^2 \varphi_{mc}, \quad \chi_{mc} = \sqrt{\frac{e^2}{kT\varepsilon_o\varepsilon_{mc}} \sum z_i^2 n_i} \quad (3)$$

$$\nabla^2 \varphi_c = \chi_c^2 \varphi_c, \quad \chi_c = \sqrt{\frac{e^2}{kT\varepsilon_o\varepsilon_c} \sum z_i^2 n_i} \quad (4)$$

Тут φ_{mc}, φ_m – електричні потенціали, $\varepsilon_{mc}, \varepsilon_c$ – відносна діелектрична проникність подвійного електричного шару та середовища; ez_i – заряд i -того сорту іонів, n_i – кількість зарядів, k – стала Больцмана; T – абсолютна температура.

На границях між металом та подвійним електричним шаром, а також між подвійним електричним шаром та середовищем задано умови:

$$\sigma_m \frac{\partial \varphi_m}{\partial x} = \sigma_{mc} \frac{\partial \varphi_{mc}}{\partial x}, \varphi_m = \varphi_{mc}; \sigma_{mc} \frac{\partial \varphi_{mc}}{\partial x} = \sigma_c \frac{\partial \varphi_c}{\partial x}, \varphi_{mc} = \varphi_c. \quad (5)$$

в яких $\sigma_m, \sigma_{mc}, \sigma_c$ – провідності відповідно металу, подвійного електричного шару та середовища.

2. Оцінка електродного потенціалу для прямолінійної межі контакту “метал – середовище”.

Для прямолінійної межі розрахунок дилатації проводився за формулою (2), а відповідні електричні потенціали - за наступними співвідношеннями:

- в металі

$$\varphi_m(x) = \varphi_m^0 - \varepsilon_\sigma \frac{K\beta}{\varepsilon_o \chi_m^2} \left[1 - \frac{e^{\chi_m x}}{1 + \left(\frac{\chi_m}{\chi_c}\right) \left(\frac{\sigma_{mc}}{\sigma_m}\right) \left(\frac{\sigma_{mc}}{\sigma_m} + h\chi_c\right)} \right], -\infty < x < 0 \quad (6)$$

- в середовищі

$$\varphi_c(x) = \varphi_c^0 - \varepsilon_\sigma \frac{K\beta}{\varepsilon_o \chi_m^2} \left[1 - \frac{\frac{\sigma_{mc}^2}{\sigma_m \sigma_c} \chi_m e^{\chi_m (h-x)}}{1 + \left(\frac{\chi_m}{\chi_c}\right) \left(\frac{\sigma_{mc}}{\sigma_m}\right) \left(\frac{\sigma_{mc}}{\sigma_m} + h\chi_c\right)} \right], h < x < 0 \quad (7)$$

де φ_m^0, φ_c^0 - стандартні електричні потенціали

Електродний потенціал на межі розділу середовищ

$$\Delta\varphi = \Delta\varphi^0 - \varepsilon_\sigma \frac{K\beta}{\varepsilon_o \chi_m^2} \left[1 - \frac{h\chi_m}{h\chi_m + \frac{\sigma_{mc}}{\sigma_m} + \left(\frac{\chi_m}{\chi_c}\right) \left(\frac{\sigma_{mc}}{\sigma_m}\right)} \right], \quad (8)$$

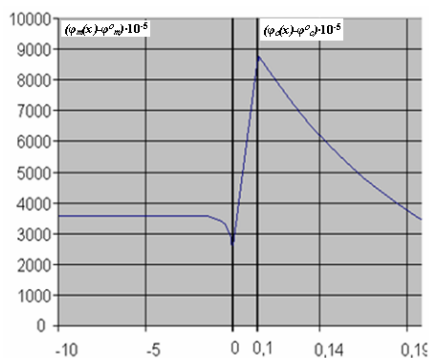

Рис. 2.

та його взаємодією із поверхнево активним воденьвмісним середовищем .

Використання запропонованих результатів уможливило дослідження впливу напруженого стану циліндричних зразків (взятих з металевих конструкцій) на електродні потенціали при їх зневоднюванні та наводнюванні в деталях конструкцій.

Література

1. Лазар В.Ф., Стащук М.Г., Івасик Г.В., Стащук Н.М. Напруження від водню в металевих конструкціях // Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів / Збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково – практичної конференції, 14 – 15 травня 2020 року. Мукачево. С. 315 – 317./ Мукачево: Вид. – МДУ, 2020. – 459с.
2. Stashchuk M.H. Microcrack under internal pressure at dislocation defect / M.H. Stashchuk, N.V. Hembara, V.M. Kovalchuk // Procedia Structural Integrity 16(2019), P. 252-259.
3. Бурак Я.Й., Галапац Б.П., Гнідець Б.М. Фізико-механічні процеси в електропровідних тілах. – К: Наук думка, 1978 – 232с.

УДК 330.342.3

ЛАЛАК І. І.,
НУ «Львівська політехніка»

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РЕГУЛЮВАННЯ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

У ринкових умовах розвитку національної економіки будівництво є найважливішим із видів економічної діяльності в Україні. Це пов'язано з тим, що будівельна галузь в нашій державі створює велику кількість робочих місць і використовує продукцію усіх галузей народного господарства. Українська будівельна спільнота поступово опановує досвід міжнародних організацій з удосконалення будівельної діяльності. Обсяги будівництва у світі зростають, лідирують у цій царині США, Японія, Німеччина, Велика Британія, Франція, Туреччина тощо. Варто проаналізувати світові тенденції в даному напрямку та досвід, який запроваджено в провідних країнах для вирішення ключових проблем.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>